

BOŽIE KRÁĽOVSTVO

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ: *Luk 1,32.33; 11,2; 17,23.24; 18,16–30; 21,34–36; Zj 21,1–3*

ZÁKLADNÝ VERŠ

A mnohí budú prichádzať od východu, západu i juhu a budú stolať v Božom kráľovstve. (Luk 13,29)

Božie kráľovstvo je v učení Ježiša Krista jednou z hlavných tém a v jeho kázaniach zohrávalo dôležitú úlohu. Toto slovné spojenie sa vyskytuje v evanjeliách okolo 110-krát, z toho 40-krát u Lukáša. Ježiš hovorí o Božom kráľovstve pri rôznych príležitostiach – v Pánovej modlitbe, v Kázaní na vrchu alebo pri iných kázaniach či v podobenstvách. Božie kráľovstvo je vždy vyjadrením toho, čo Boh vykonal a koná pre ľudí, keď rieši problém zla a privádza veľký spor so satanom k definitívnemu a rozhodujúcemu koncu. Božie kráľovstvo je úplne odlišné od všetkých ostatných kráľovstiev, ríš a štátov, ktoré kedy existovali – nejde totiž o pozemské kráľovstvo.

„Kráľovstvo Božie nie je sprevádzané vonkajšou slávou. Prichádza nenápadne vplyvom Božieho slova, vnútorným pôsobením Božieho Ducha a prostredníctvom spoločenstva s Kristom. Charakter človeka, ktorý odráža dokonalosť Kristovho charakteru, je najväčším prejavom moci Božieho kráľovstva.“ (MH 36; CZ 20)

Tento týždeň sa zameriame na Božie kráľovstvo – a to predovšetkým z Lukášovho pohľadu.

CHARAKTERISTIKY BOŽIEHO KRÁĽOVSTVA (1)

Hľa, počneš, porodiš syna a dáš mu meno Ježiš. On sa bude volať synom Najvyššieho a Pán, Boh, mu dá trón jeho otca Dávida. Bude kraľovať nad Jákobovým domom naveky a jeho kráľovstvu nebude konca. (Luk 1,31–33)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

V evanجليách sa opakovane hovorí o Božom kráľovstve. Všetky tieto zmienky prinášajú svedectvo o tom, že v Ježišovi a prostredníctvom Ježiša sa otvoril úplne nový poriadok vecí.

Prečítaj si Luk 11,2. Čo pre teba znamená modlitba „príd' tvoje kráľovstvo“? Prečo je podľa teba táto modlitba dôležitá?

Povedať, že túžime po príchode kráľovstva nášho nebeského Otca je potvrdením toho, že Božie kráľovstvo nie je len nejaká filozofická či etická konštrukcia. Nejde ani o sociálne hnutie sľubujúce chlieb a vodu hladným alebo rovnosť a spravodlivosť tým, ktorí sú prenasledovaní. Božie kráľovstvo presahuje všetko ľudské dobro, všetko morálne snaženie a nachádza svoje miesto v zvrchovanej Božej aktivite prostredníctvom vteleného Syna, ktorý prišiel oznámiť dobrú správu o kráľovstve (Luk 4,42–44; Mat 4,23–25).

Prečítaj si Luk 1,31–33. Ktoré myšlienky z týchto veršov sú pre teba najdôležitejšie? Ako rozumieš slovám „bude kraľovať nad Jákobovým domom naveky“?

Tieto verše sú veľmi dôležité z dvoch dôvodov. (1) Mesiáš, o ktorom sa hovorí v Starej zmluve a ktorého očakávali patriarchovia, proroci aj králi, nie je nikto iný než Ježiš, „syn Najvyššieho“. (2) „Jeho kráľovstvu nebude konca.“ Prostredníctvom vtelenia, smrti a vzkriesenia dal Ježiš jasnú odpoveď na satanovo spochybnenie Božej suverenity a naveky ustanovil Božie kráľovstvo. „Kráľovstvo sveta sa stalo kráľovstvom nášho Pána a jeho Pomazaného a bude kraľovať na veky vekov.“ (Zj 11,15) V konflikte medzi Kristom a satanom to bol satan, ktorý sa tešil z víťazstva, keď Adam a Eva padli do hriechu. Ježiš však svojím životom, smrťou a vzkriesením dokázal falošnosť satanových obvinení. Porazil satana v každom smere a uistil celý vesmír, že prišlo Božie kráľovstvo.

APLIKÁCIA

- Ako osobne vnímaš skutočnosť, že sme súčasťou Božieho kráľovstva? Ako sa realita Božieho kráľovstva prejavuje v tvojom živote? V čom je (mal by byť) tvoj život iný?

CHARAKTERISTIKY BOŽIEHO KRÁĽOVSTVA (2)

Lahšie je totiž tave prejsť cez ucho ihly, ako boháčovi vojsť do Božieho kráľovstva. A tí, čo to počuli, povedali: Kto teda môže byť spasený? On im odpovedal: Čo je nemožné ľuďom, je možné Bohu. Tu Peter povedal: Pozri, my sme opustili, čo sme mali, a išli sme za tebou. On im povedal: Amen, hovorím vám: Niet nikoho, kto opustí dom, či ženu, bratov, rodičov alebo deti pre Božie kráľovstvo, aby v tomto čase neprijal mnohonásobne viac a v budúcom veku večný život. (Luk 18,25–30)

Ako nasledujúce texty charakterizujú občianstvo v Božom kráľovstve?

Luk 18,16–30

Luk 12,31–33

Luk 9,59–62

**OSOBNÉ
ŠTUDIUM**

Vstup do Božieho kráľovstva nie je podmienený spoločenským postavením, veľkosťou majetku a nie je to ani otázka šťastia. Autori evanjelií – a medzi nimi aj Lukáš – zdôrazňujú charakteristiky tých, ktorí vchádzajú do Božieho kráľovstva: prichádzajú ku Kristovi v pokore, v úplnej závislosti a v detskej dôvere. Prichádzajú s ochotou vzdať sa všetkého. Všetko, čoho by neboli ochotní sa vzdať, dostáva sa v určitom zmysle do rozporu s Kristom alebo sa pre nich stáva dôležitejším než Ježiš. Kristus s jeho nárokmi na náš život – na každú oblasť nášho života – získava najdôležitejšie miesto. Je to prirodzené, lebo On je náš život, len vďaka nemu existujeme, sme. Preto mu patrí naša úplná oddanosť.

Prečítaj si Luk 18,29.30. Aká je hlavná myšlienka Ježišových slov? Ako ťa tento text osobne oslovuje? Čo v tomto texte Ježiš zaslubuje? Ako rozumieš výzve opustiť „dom či ženu, bratov, rodičov alebo deti pre Božie kráľovstvo“? Neznies to ako príliš náročný záväzok? Ježiš nehovorí, že je to výzva pre každého z nás. Podstata jeho slov spočíva v tom, že ak je niekto vyzvaný opustiť spomínané veci a ľudí pre Božie kráľovstvo, určite sa to oplatí, lebo Božie kráľovstvo stojí za to.

- Aké ospravedlnenia používajú ľudia ako dôvody, pre ktoré nemôžu nasledovať Krista? Čo na to hovorí Kristus? Aké výhovorky („vážne dôvody“ – to znie lepšie, však?) používaš ty? Prečo?

APLIKÁCIA

BOŽIE KRÁĽOVSTVO: UŽ A EŠTE NIE

Keď sa ho farizeji pýtali, kedy príde Božie kráľovstvo, odpovedal im: Príchod Božieho kráľovstva sa nedá spozorovať. Ani nepovedia: Hľa, tu je!, alebo: Tamto je! Lebo Božie kráľovstvo je medzi vami. A učeníkom povedal: Prídu dni, keď si budete žiadať vidieť jeden z dní Syna človeka, ale neuvidíte. Vtedy vám povedia: Hľa, tam je! Hľa, tu je! Ale vy nechodte, nebežte za nimi! Lebo ako blesk, keď sa zablýska, ožiari všetko od jedného konca pod nebom až po druhý, tak bude aj Syn človeka vo svoj deň. (Luk 17,20–24)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Ježiš prišiel, aby oznámil príchod Božieho kráľovstva. V jeho prvom zaznamenanom verejnom kázaní v Nazarete (Luk 4,16–21) Ježiš potvrdil, že prostredníctvom neho sa v ten deň začalo uskutočňovať Izaiášovo mesiášske proctvo o kráľovstve a jeho zachraňujúcej službe.

Lukáš zaznamenáva aj ďalšie Ježišove slová, ktoré dosvedčujú realitu prítomného kráľovstva. Keď sa ho farizeji pýtali, kedy príde Božie kráľovstvo, odpovedal im: „Božie kráľovstvo je medzi vami.“ (Luk 17,21) To naznačuje, že s príchodom Ježiša Krista prišlo aj Božie kráľovstvo. Prejavilo sa uzdravovaním (Luk 7,22; 9,11), kázaním evanjelia (Luk 4,16–19; 7,22), odpúšťaním hriechov (Luk 7,48–50; 19,9.10) a ničením mocností zla (Luk 11,20). Ježiš spôsobil, že sa Božie kráľovstvo stávalo pre jednotlivcov realitou, menilo ich a viedlo bližšie k Bohu. Božie kráľovstvo sa stáva realitou aj uprostred jeho nasledovníkov, ktorí sú svedectvom o Božej spravodlivosti a Božom spasení. „Kráľovstvo Božej milosti sa rozmáha už dnes, pretože Božej láske sa dennodenne poddávajú tí, čo predtým žili hriechnym životom.“ (MB 108; MVB 112)

Kým hľadisko „už“ ukazuje právoplatnosť kráľovstva – teda porážku hriechu a satana a Ježišovo víťazstvo vo veľkom spore – hľadisko „ešte nie“ ukazuje do budúcnosti na hmatateľný koniec zla a ustanovenie novej zeme: „Kráľovstvo Božej slávy sa stane skutočnosťou až pri druhom príchode Ježiša Krista na tento svet.“ (MB 108; MVB 112)

Prečítaj si nasledujúce texty. Ako na základe nich rozumieš tomu, čo znamená Božie kráľovstvo na konci vekov? (Luk 17,23.24; 21,5–56)

Náš svet a to, v akom stave sa nachádza (zmätok, bolesť a problémy), ukazuje na pravdivosť Ježišových slov. Aj keď pre niektorých bolesť a utrpenie znamenajú, že Boh neexistuje, na základe Ježišových slov spred 2000 rokov môžeme ukázať, že stav nášho sveta potvrdzuje nielen Božiu existenciu, ale aj pravdivosť Biblie. (Ak by dnes svet vyzeral ako rajská záhrada, Ježiš by bol klamárom.) Až na konci dejín bude Božie kráľovstvo ustanovené v jeho plnosti. Dovtedy musíme byť trpezliví.

APLIKÁCIA

- **V ktorých oblastiach svojho života vnímaš, že Božie kráľovstvo je „už“ medzi nami? Čo môžeš urobiť pre to, aby ľudia okolo teba mohli viac cítiť, že Božie kráľovstvo je „už“ tu? V čom je pre teba najťažšie, že tu „ešte nie je“?**

KRÁĽOVSTVO A DRUHÝ PRÍCHOD JEŽIŠA KRISTA

Amen, hovorím vám: Nepomíne sa toto pokolenie, kým sa to všetko nestane. Nebo a zem sa pomínú, ale moje slová sa nepomínú. Dávajte si pozor, aby vaše srdcia neotiažali obžerstvom, opilstvom a starosťami o tento život, aby vás ten deň neprekvapil; príde totiž ako osídlo na všetkých, čo bývajú na povrchu celej zeme. Preto bedlite celý čas a modlite sa, aby ste mohli uniknúť všetkému, čo má prísť, a postaviť sa pred Syna človeka. (Luk 21,32–36)

Keď Ježiš hovoril o Božom kráľovstve, upriamil sa na dve skutočnosti: (1) Božia aktivita prostredníctvom Krista v histórii na záchranu ľudstva z hriechu. (2) Božie privedenie dejín k ich koncu obnovou zachránených podľa jeho pôvodného plánu – aby s ním žili večne na novej zemi (Zj 21,1–3). Prvá skutočnosť sa už naplnila v živote a službe Krista. V ňom sme sa stali účastníkmi jeho kráľovstva milosti (Ef 1,4–9). Druhá časť jeho zaslúbenia – zhromaždenie zachránených v kráľovstve slávy – je našou budúcou nádejou, na ktorú očakávajú tí, čo sú v Kristovi (Ef 1,10; Tít 2,13). Nová zmluva jasne spája druhý príchod Ježiša Krista s kráľovstvom slávy, ktoré prijímú ako dedičstvo všetci vykúpení. Druhý Kristov príchod je záverečným vyvrcholením evanjelia, ktoré Ježiš zvestoval, keď prišiel na našu zem prvýkrát. Ten istý Ježiš, ktorý porazil hriech a satana na Golgote, sa čoskoro vráti, aby odstránil zlo a stvoril novú zem, ktorá nebude poznačená tragédiou, do ktorej satan uvrhol Božie stvorenie.

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Prečítaj si Luk 21,34–36. Skús vlastnými slovami zhrnúť základnú myšlienku tohto posolstva. V čom tieto slová k tebe prehovárajú? Čo potrebuješ urobiť, aby si mal istotu, že nasleduješ slová, ktoré tu Ježiš hovorí?

Ježiš nás, ktorí sme súčasťou kráľovstva milosti, vyzýva, aby sme boli ostražití, modlili sa a čakali na kráľovstvo slávy. Kým sa „už“ a „ešte nie“ stretnú v jednom časovom bode, kým sa stretne kráľovstvo milosti s kráľovstvom slávy, stojí pred nami výzva slúžiť, žiť, dúfať, starať sa a byť svedkami. Očakávanie druhého príchodu Ježiša Krista sa prejaví naším posvätením tu a teraz.

- Na čo sa v súvislosti s druhým príchodom Krista tešíš najviac? Čo pre teba znamenajú slová v Zj 21,1–5?

APLIKÁCIA

SVEDKOVIA

Keď sa zišli, spýtali sa ho: Pane, chceš azda teraz obnoviť Izraelské kráľovstvo? On im odpovedal: Nie je vašou vecou poznať časy alebo chvíle, ktoré určil svojou mocou Otec. Teraz však na vás zostúpi Svätý Duch, vy dostanete jeho moc a budete mi svedkami v Jeruzaleme, v celom Judsku i Samárii, až po kraj zeme. Po týchto slovách sa pred ich očami vzniesol hore, až im ho vzal oblak z dohľadu. (Sk 1,6–9)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM Prečítaj si Sk 1,1–9. Čo ťa na tomto texte oslovuje najviac? Ktoré myšlienky o Božom kráľovstve sú pre teba najdôležitejšie?

Keď Lukáš písal „pokračovanie“ k svojmu evanjeliu, sústredil sa predovšetkým na pôsobenie Svätého Ducha pri rozmáhaní sa a raste Božieho kráľovstva v prvých rokoch kresťanskej cirkvi. V úvodných riadkoch k Skutkom Lukáš zdôrazňuje tri základné pravdy súvisiace s Božím kráľovstvom.

(1) Istota, že Ježiš sa znova vráti. Štyridsať dní medzi vzkriesením a nanebovstúpením sa Pán zjavoval svojim učeníkom a učil ich – tak ako pred ukrižovaním – „o Božom kráľovstve“ (Sk 1,3). Nesmierna dôležitosť ukrižovania a vzkriesenia nezmenila nič na Ježišom poslanstve vzhľadom na Božie kráľovstvo – Ježiš zdôrazňoval jeho realitu.

(2) Čakanie na Ježišov príchod. Tesne pred Ježišovým nanebovstúpením sa ho učeníci vážne a nedočkavo opýtali: „Pane, či v tomto čase obnovíš kráľovstvo pre Izrael?“ (Sk 1,6; SEvP) Ježiš na túto otázku neodpovedal priamo, ale popravil ich pohľad: Boh musí zostať Bohom, nie je vašou vecou poznať to, čo zostáva Božím tajomstvom. Boh vie, kedy ustanoví svoje kráľovstvo slávy – a bude to v čase, ktorý On určí (Sk 1,7; Mat 24,36) – presne tak, ako jeho Syn uviedol kráľovstvo milosti, „keď prišla plnosť času“ (Gal 4,4).

(3) Niešť svedectvo o Ježišom evanjeliu. Kristus ukázal, o čom by mali učeníci premýšľať. Preorientoval ich uvažovanie z „kedy“ na „čo“. Hoci nepoznali čas druhého príchodu (podobne, ako ho nepoznáme my), Ježiš jasne povedal, čo očakáva od svojich nasledovníkov. Podobne ako v podobenstve o hrivnách (Luk 19,13–27) zdôraznil, že máme úlohu – niešť evanjelium „až do poslednej končiny zeme“ (Sk 1,8; Roh). To je naša zodpovednosť. Nemáme (a ani nemôžeme) to robiť vo vlastnej sile, ale v moci Svätého Ducha, ktorého Ježiš zaslúbil svojim učeníkom (Sk 1,4–8).

APLIKÁCIA ■ Ježišovi učeníci boli až do poslednej chvíle zmätení a nerozumeli skutočnej podstate toho, čo Kristus vykonal. Napriek tomu si ich Pán mohol použiť. Ako rozumieš poslanstvu týchto veršov ty? Čo je najdôležitejšie pre to, aby si mohol byť pre Boha užitočný v jeho diele?

PODNETY NA ZAMYSLENIE

„O ľuďoch duchovne chudobných Kristus hovorí: Ich je nebeské kráľovstvo. Toto kráľovstvo však nie je časné, pozemské, ako dúfali Kristovi poslucháči. Ježiš sprístupnil ľuďom duchovné kráľovstvo svojej lásky, milosti a spravodlivosti. Znamením vlády Mesiáša v srdci veriacich je to, že sa podobajú Synovi človeka. Občania jeho kráľovstva sú duchovne chudobní, tichí, pokorní, prenasledovaní pre spravodlivosť. Im patrí nebeské kráľovstvo.“ (MB 8; MVB 17)

„Učeníci sa vrúcne modlili o to, aby v každodennom kontakte s ľuďmi vedeli hriešnikov osloviť a priviesť ich ku Kristovi. Prestali medzi nimi názorové spory aj túžba po prvenstve a zomkli sa v pravom kresťanskom spoločenstve. Čím boli Bohu bližšie, tým viac si uvedomovali veľkú prednosť, že sa tak bezprostredne smeli stretávať s Kristom. Žiaľ im zvieral srdce pri pomyslení, ako ho zarmucovali svojou nechápavosťou a nepochopením toho, o čom ich chcel v ich vlastnom záujme poučiť. Tieto prípravné dni boli dňami hlbokého sebaspytovania. Učeníci vedeli o svojom duchovnom nedostatku a prosili Pána o sväte pomazanie, ktoré by ich uspôsobilo, aby mohli pracovať pri záchrane hynúcich. O požehnanie neprosili len pre seba; cítili zodpovednosť za záchranu iných. Vedeli, že evanjelium treba hlásať svetu, preto túžili po moci, ktorú im Kristus prisľúbil.“ (AA 37; SA 26)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Nositeľ Nobelovej ceny za fyziku Steven Weinberg povedal: „Čím viac sa vesmír javí zrozumiteľný, tým viac sa zdá nezmyselný.“ Tieto jeho slová vyvolali rozruch, preto sa ich neskôr snažil zjemniť. Mnohí však nevideli problém v tom, že by vesmír nemal mať žiadny zmysel. Astrofyzička Margaret Geller položila v súvislosti s vesmírom protiotázku: „A prečo by mal mať nejaký zmysel? Aký zmysel? Je to len fyzikálny systém. O akom zmysle hovoríme? Vždy ma táto otázka zarazí.“ Ako kresťania, ktorí čakajú príchod Ježiša Krista a úplné a konečné ustanovenie Božieho kráľovstva, máme na podobné úvahy úplne iný pohľad. Ako vnímate zmysel vesmíru a našej existencie?
2. Každá generácia kresťanov očakávala Ježišov príchod v ich čase. Niektorí kazatelia a evanjelisti sa dokonca snažili určovať presný čas druhého príchodu Krista. Prečo je takéto stanovovanie času zlé?